

Úvod.

V naší literatuře nemáme dosud díla pojednávajícího o výzkumu duševních projevů za účelem vychovatelské nápravy. Všechna výzkumná práce v oboru duševních projevů byla a jest dosud řízena zájmem pouze teoreticko-psychologickým, a málo byl dosud zřetel obrácen k významu, jaký může mít také pro problémy čistě psychologické zkoumání změn psychických pochodů pod vlivem činitelů výchovy. Náběh k výzkumu duševních projevů za cílem výchovným spatřovati lze v Čádově „Výzkumu žactva“, který by pravděpodobně v dalším vývoji byl vedl směrem k vychovatelské nápravě a vůbec k problémům reedukace na podkladě psychologického výzkumu. Jinak si naše zkoumání experimentálně-pedagogické neuvědomuje dosti jasně problém pedagogické nápravy duševních projevů a setrvává na poloviční cestě pouhého zkoumání bez účelného výběru problémů. Tím se zhusta setkáváme s výsledky, které jsou ověřením známých jevů a které pro užitou psychologii bývají nepotřebny. Hnutí nápravně-pedagogické jest výsledkem nového užití psychologického výzkumu a má svůj původ ve snahách napravit vady dětí duševně úchylných. Průkopníky tohoto hnutí jsou Demoor, Trüpper, Decroly, Claparède, Freud a jiní. Na pole výzkumu dítek normálních, méně a obzvláště nadaných za účelem buď nápravy vychovatelské, volby studií a povolání nebo metod vychovatelských a vyučovatelských přenášejí studium toto americký badatel Thorndike, Bechtěrev, Bobertag, Meumann ve svém velikém díle o experimentální pedagogice a celá škola pedagogů, vycházejících z tohoto směru myšlení. Po vystoupení Galtonově a Binetově nastává vlivem metody testové jistý obrat, a vědecké badání v oboru užité psychologie věnuje téměř výhradnou péči výzkumu testů inteligence. Teprve po ztroskotání

naděje na jednotnou testovou metodu zkoumání tohoto složitého duševního projevu a jeho významu pro výchovné problémy obrací se zase studium směrem k psychickým prvkům a vrací se po této oklice na původní cestu výzkumu individuálních duševních projevů za účelem nápravným. Těto cesty přidržují se celá hnutí, soustředovaná ve sdruženích pro nápravnou a léčebnou pedagogiku zakládaná v cizině. Souběžně s tímto badáním nápravně-pedagogickým rozvíjí se studium korelací mezi duševními projevy, které jako kolektivní výzkum s individuálním výzkumem nápravně-pedagogickým pečuje o zvědečtění problémů vychovatelských. Poněvadž i u nás leckde jednostranná volba metody výzkumné uvádí na scestí, pokusil jsem se o rozbor těchto problémů, souvisících s nápravou duševních projevů.
